

POSTANOWIENIE

8 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 8 kwietnia 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M. W.

przeciwko A. R. -Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Ł. oraz

Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu w Łodzi i Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-

Widzewa w Łodzi

o zapłatę,

na skutek skarg kasacyjnych M. W. i A. R.-Komornika Sądowego przy Sądzie

Rejonowym w Ł. oraz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Łodzi i Sądu

Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z 4 maja 2022 r., I ACa 385/19,

1. przyjmuje do rozpoznania skargi kasacyjne A. R. - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ł. oraz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Łodzi i Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi,

2. odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej M. W.,

3. zasądza od M. W. na rzecz A. R. - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ł. i na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwoty po 7500 (siedem tysięcy pięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Powód M. W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wydanego w sprawie o zapłatę przeciwko A. R. – Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Ł. oraz Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu w Łodzi i Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, zaskarżając ten wyrok w części oddalającej apelację skarżącego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako pierwszą przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał występowanie w sprawie dwóch istotnych zagadnień prawnych.

Pierwsze z nich dotyczyło tego, czy po uchyleniu przez Sąd Najwyższy poprzedniego wyroku Sądu drugiej instancji „Sąd Apelacyjny winien samodzielnie rozpoznać sprawę na nowo, czy też przekazać sprawę sądowi I instancji”. Powód wyjaśnił przy tym, że w jego ocenie konieczne było wydanie wyroku kasatoryjnego. Wyrok Sądu Apelacyjnego został bowiem „uchylony tylko w odniesieniu do powstania i wysokości szkody”, wobec czego kluczowe znaczenie dla sprawy miała opinia biegłego i „do tego ograniczała się całość postępowania”. Skoro natomiast postępowanie sprowadzało się do przeprowadzenia jednego dowodu, to zachodził stan konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, uzasadniający zastosowanie art. 386 § 4 k.p.c.

Drugie zagadnienie, powiązane z art. 233 § 1 i art. 278 § 1 k.p.c., dotyczyło miało kryteriów oceny dowodu z opinii biegłego.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa przywołanie przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia (zob. postanowienie SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01). Podniesiony problem musi również charakteryzować się nowością; zagadnienie, które było już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, co do zasady traci ten walor (zob. postanowienie SN z 19 marca 2012 r., II PK 294/11). Istotność problemu prawnego wyraża się natomiast w tym, że ma on znaczenie

precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (zob. postanowienie SN z 23 marca 2012 r., I CSK 496/11). Obowiązkiem wnoszącego skargę jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14).

Tylko we wskazanych wyżej okolicznościach może być realizowana publicznoprawna funkcja skargi kasacyjnej. Jednocześnie przedstawiony Sądowi Najwyższemu problem musi mieć konkretny związek z rozstrzygnięciem danej sprawy, to jest z zarzutami skargi oraz podstawą prawną i faktyczną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienie SN z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13). Przyjęcie skargi do rozpoznania ma bowiem na celu zarówno realizację interesu publicznego, jak i ochronę praw prywatnych. Zagadnienie prawne powinno mieć więc taki wymiar problemowy, aby udzielona przez Sąd odpowiedź miała znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej wniesionej w sprawie, w której pytanie zostało zadane, a jednocześnie – dzięki uniwersalnemu ujęciu – odpowiedź ta uzyskiwała walor aplikacyjny w rozstrzyganiu innych spraw.

Pierwsze z postawionych przez skarżącego pytań nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego w opisanym wyżej rozumieniu. Przeciwnie, jest to partykularne pytanie o prawidłowość toku konkretnego postępowania, a ściślej: jednostkowego aktu stosowania prawa. Powód pyta bowiem, czy w konkretnej sytuacji Sąd Apelacyjny powinien samodzielnie rozpoznać sprawę co do istoty, czy wydać orzeczenie o charakterze kasatoryjnym. Problem ten pozbawiony jest doniosłości wykraczającej poza ramy konkretnego postępowania i z tego względu nie może stanowić zagadnienia, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Gdyby z kolei rozumieć wątpliwości skarżącego ogólnie (choć wyraźnie nie było to jego intencją), jako pytanie o to, czy po przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania Sąd drugiej instancji powinien być z zasady stosować art. 386 § 4 k.p.c., to odpowiedź byłaby oczywista – przepisy normujące postępowanie ze skargi kasacyjnej nie wpływają bowiem na zasady wywodzone z art. 386 k.p.c. W ramach systemu apelacji pełną regułą pozostaje zatem wydanie

przez sąd drugiej instancji orzeczenia co do istoty sprawy. Choć zastosowanie art. 386 § 4 k.p.c. nie jest wykluczone także przy ponownym rozpoznaniu sprawy, to unormowanie to znajduje w takim przypadku zastosowanie na zasadach ogólnych.

Drugie z przedstawionych przez powoda zagadnień dotyczy kwestii oceny dowodów, wobec czego nie mogłoby być rozważane przez Sąd Najwyższy w razie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Ustalenia faktyczne oraz ocena dowodów sądu drugiej instancji nie mogą być bowiem kwestionowane w ramach zarzutów skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.) i wiążą Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Uzasadnienie tej kwestii prawnej nie pozwala ponadto wnosić, by podejmowała ona aspekty pozwalające na zakwalifikowanie jej do zagadnień prawnych w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Jako drugą przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał oczywistą zasadność skargi. Przedstawił przy tym wywód, mający nawiązywać do tematyki naruszenia art. 361 § 1 i 2 k.c. oraz art. 278 § 1 k.p.c., lecz w istocie w całości poświęcony kwestii oceny dowodów.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (zob. postanowienie SN z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Oczywista wadliwość kwestionowanego orzeczenia musi występować w ramach podstaw skargi (zob. postanowienie SN z 20 grudnia 2001 r., III CKN 557/01).

Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu

skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. postanowienie SN z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Argumentacja skarżącego *a limine* nie może świadczyć o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Jak wskazano już wyżej, z art. 398³ § 3 k.p.c. wynika zakaz kwestionowania ustaleń faktycznych i oceny dowodów sadu drugiej instancji, a z art. 398¹³ § 2 k.p.c. – związanie tymi ustaleniami Sądu Najwyższego. Polemika z oceną tego, czy i jaką szkodę poniósł powód, nie może zatem polegać na kwestionowaniu dokonanej przez Sąd Apelacyjny oceny dowodów.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach rozstrzygnięto zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, ich wysokość ustalając na podstawie § 2 pkt 8 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

[ms]